

Εγχειρίδιο Οδηγιών για τη Διαχείριση Σχολικών Κρίσεων

Σκοπός του παρόντος εγχειριδίου είναι να παρέχει καθοδήγηση σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς για την αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων σε σχολικό περιβάλλον.

Σχολική κρίση ορίζεται οποιοδήποτε απρόβλεπτο και τραυματικό γεγονός που διαταράσσει την ομαλή λειτουργία του σχολείου και μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ψυχοκοινωνική ευημερία μαθητών, εκπαιδευτικών και λοιπού προσωπικού. Τέτοια περιστατικά δύναται να περιλαμβάνουν:

- Φυσικές καταστροφές (σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές)
- Βίαια επεισόδια (ενδοσχολική βία, τρομοκρατικές επιθέσεις, οπλοφορία)
- Ατυχήματα
- Αρρώστιες
- Θανάτους
- Αυτοκτονίες
- Καταστάσεις ομηρίας
- Κοινωνικές αναταραχές

Πρόληψη Κρίσεων

Η πρόληψη αποτελεί θεμελιώδη παράμετρο για την αντιμετώπιση σχολικών κρίσεων. Στο πλαίσιο αυτό, τα σχολεία οφείλουν να εκπονούν σχέδια έκτακτης ανάγκης, να υλοποιούν προγράμματα ψυχοεκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, και να διατηρούν ανοιχτούς διάλους επικοινωνίας με την μαθητική κοινότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- **Δημιουργία ασφαλούς και υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος:** Προώθηση της ενσυναίσθησης, του σεβασμού και της αλληλεγγύης. Εφαρμογή πολιτικών μηδενικής ανοχής απέναντι στο εκφοβισμό και τη βία.
- **Εκπαίδευση και ενημέρωση:** Εκπαίδευση εκπαιδευτικών και προσωπικού στην αναγνώριση σημαδιών κρίσης, στην παροχή πρώτων βοηθειών και στην εφαρμογή πρωτοκόλλων έκτακτης ανάγκης. Ενημέρωση μαθητών και γονέων για διαδικασίες αντιμετώπισης κρίσεων.
- **Ανάπτυξη σχεδίων αντιμετώπισης:** Εκπόνηση λεπτομερών σχεδίων για την αντιμετώπιση διαφορετικών τύπων κρίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε σχολείου. Συχνή εξάσκηση και αναθεώρηση των σχεδίων.
- **Συνεργασία με την κοινότητα:** Δημιουργία δικτύου συνεργασίας με φορείς ψυχικής υγείας, υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και άλλους οργανισμούς υποστήριξης. Η αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων απαιτεί στενή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, όπως η σχολική διοίκηση, οι

εκπαιδευτικοί, οι ψυχολόγοι, οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι γονείς, οι αστυνομικές και πυροσβεστικές υπηρεσίες, και άλλοι αρμόδιοι φορείς.

- **Επικοινωνία:** Η διαφάνεια και η ειλικρινής ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων μερών, με σεβασμό στην ιδιωτικότητα και την αξιοπρέπεια των θυγόμενων, αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο για την αποφυγή φημών, παρεξηγήσεων και περαιτέρω τραυματισμού.
- **Ετοιμότητα:** Η ύπαρξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης σε περίπτωση κρίσης, με σαφώς καθορισμένους ρόλους και αρμοδιότητες, κρίνεται απαραίτητη για την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση.

Διαχείριση Κρίσεων

Κατά τη διάρκεια μίας σχολικής κρίσης, η ψύχραιμη και οργανωμένη αντιμετώπιση είναι απαραίτητη. Συνιστάται η τήρηση των ακόλουθων βημάτων:

- **Αξιολόγηση της κατάστασης:** Συλλογή πληροφοριών για την έκταση και τη φύση της κρίσης. Ενεργοποίηση του συστήματος έκτακτης ανάγκης του σχολείου.
- **Διασφάλιση της ασφάλειας:** Απομάκρυνση μαθητών και προσωπικού από τον κίνδυνο. Παροχή πρώτων βοηθειών σε τυχόν τραυματίες.
- **Επικοινωνία:** Ενημέρωση γονέων και κηδεμόνων για την κατάσταση. Συνεργασία με τα μέσα ενημέρωσης με διαφάνεια και ειλικρίνεια.
- **Παροχή υποστήριξης:** Ψυχολογική υποστήριξη σε μαθητές, προσωπικό και γονείς που έχουν επηρεαστεί από την κρίση. Ενεργοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας.
- **Αποκατάσταση:** Αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου. Αξιολόγηση της κρίσης και λήψη μέτρων για την πρόληψη μελλοντικών περιστατικών.

Συμπληρωματικές Πηγές

- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων: <https://www.minedu.gov.gr/>
- Κέντρο Πρόληψης της Βίας: <https://www.lawspot.gr/nomikes-pliorefories/nomothesia/n-4703-2020/arthro-19-nomos-4703-2020-systasi-diethynsis-prolipsis>